

คำอธิบาย

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม
เกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)
กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ

**คำอธิบายประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้า
ที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)
กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ**

คำนำ

ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นหน่วยธุรกิจหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การเติบโตและขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่รากฐานทางเศรษฐกิจ โดยในปัจจุบันพบว่าประเทศไทยมีผู้ประกอบการ SMEs มากถึง 3.1 ล้านราย หรือประมาณร้อยละ 99.5 ของจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด และพบว่าปัญหาหลักของผู้ประกอบการ SMEs คือ “การขาดสภาพคล่องทางการเงิน” อันนำไปสู่ปัญหาด้านหนี้สินและการสูญเสียความสามารถทางการแข่งขัน โดยปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs คือ “การถูกคู่ค้ายืดหรือขยายระยะเวลาการชำระเงินเชื่อการค้า (Credit Term)” ดังนั้น เพื่อสร้างกลไกในการแก้ไขและบรรเทาปัญหาสภาพคล่องให้แก่ภาคธุรกิจ รวมถึงลดความเหลื่อมล้ำของอำนาจต่อรองระหว่างผู้ประกอบการ SMEs และคู่ค้าโดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) จึงมีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการโดยเห็นว่เกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่เหมาะสมควรเป็น 30 ถึง 45 วันตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใต้การดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) สำหรับผู้ประกอบการ SMEs จึงออกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ 16 ธันวาคม 2564 โดยหากมีการกระทำที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนประกาศดังกล่าว กรณีอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามมาตรา 57 ประกอบมาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 อันมีโทษปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมตลอดจนเป็นแนวทางในการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ให้แก่ผู้ประกอบการซึ่งมีคู่ค้าเป็นผู้ประกอบการ SMEs สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและป้องกันมิให้มีการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงจัดทำคำอธิบายประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ฉบับนี้ขึ้น และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไปที่สนใจด้วย

คณะทำงานจัดทำคำอธิบายประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)
กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ
เดือนพฤศจิกายน 2564

คำนำ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1)

ด้วยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าออกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2565 จะมีผลใช้บังคับในวันที่ 16 กันยายน 2565 เพื่อแก้ไขนิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)” และหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบการประกอบธุรกิจมากขึ้น ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2561 ถูกยกเลิกโดยประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2564 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจและสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงปรับปรุงคำอธิบายประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

ฝ่ายมาตรการและนิติกรรมสัญญา
เดือนสิงหาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 01/ บทนำ	6
บทที่ 02 นิยาม	10
บทที่ 03 ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)	14
บทที่ 04 การนับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า	18
บทที่ 05 การชำระสินเชื่อการค้า	21
บทที่ 06 พฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า	24
บทที่ 07 บทกำหนดโทษ	27
ภาคผนวก	29

01 ບຸກລິຫລັງ

01 บทนำ

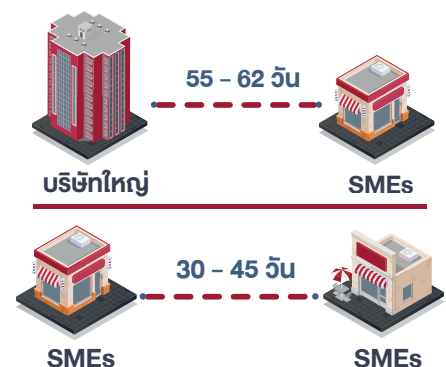
จากการศึกษา ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนมากมีปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่ยาวนาน โดยจากข้อมูลงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2559 พบว่า ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ของบริษัทขนาดใหญ่อยู่ที่ประมาณ 55 วัน ส่วนบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระยะเวลายาวนานถึง 62 วัน ซึ่งสูงกว่าระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วยกันเองซึ่งอยู่ที่ 30 – 45 วัน อีกทั้งปรากฏว่าระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ของบริษัทขนาดใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2563 ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ได้เพิ่มขึ้นโดยมีระยะเวลาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 60 วัน ในบางธุรกิจมีการขยายระยะเวลายาวนานถึง 120 วัน ซึ่งเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยระยะเวลาของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกพบว่า มีระยะเวลาเฉลี่ยเพียง 32 วัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่มีแนวโน้มในการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าเพื่อต่อรองขยายระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่ยาวนานขึ้น¹

ระยะเวลาเฉลี่ยของการชำระหนี้ หรือระยะเวลา Credit Term
ในภูมิภาค **เอเชียแปซิฟิก**

ที่มา : Atradius Payment Practices Barometer - May 2019

ระยะเวลาเฉลี่ยของการชำระหนี้ หรือระยะเวลา
Credit Term ใน **ประเทศไทย**

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2563 รัฐบาลโดยศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะในห้วงระยะเวลาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงได้เห็นชอบเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่เหมาะสมในช่วง 30 ถึง 45 วัน สำหรับผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอ โดยมีมติมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจให้กับผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)²

¹ รศ.ดร.เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ, FAQ 175 ข้อเสนอแนะการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit term) ในประเทศไทย.

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย. สิงหาคม 2563.

² มติที่ประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ครั้งที่ 3/2563 วันพุธที่ 16 กันยายน 2563

เพื่อเป็นการดำเนินการตามกรอบนโยบายของรัฐบาลอันสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา 17 (3) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 โดยคำนึงถึงการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 57 ซึ่งห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อย่างไม่เป็นธรรม อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นในลักษณะที่เป็นการกีดกันการประกอบธุรกิจรายอื่น การใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่า หรือกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่น จึงได้ออกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2565 อันถือเป็น “กฎ” ที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปแก่ผู้ประกอบการทุกรายต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ และครอบคลุมรูปแบบการประกอบธุรกิจในภาคการผลิต การค้าและการบริการ เพื่อให้ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้ากรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ มีความเหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน โดยที่คู่ค้ายังคงสามารถถือปฏิบัติตามแนวทางการค้าปกติในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการและเหตุผลภายใต้กรอบของประกาศฯ

โดยกระบวนการจัดทำประกาศดังกล่าวได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) สำหรับผู้ประกอบการ SMEs เพื่อพิจารณายกร่างประกาศ ทั้งนี้ ในการจัดทำได้มีการศึกษาแนวปฏิบัติของต่างประเทศ และรับฟังข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจผ่านสภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ค้าปลีกไทย และสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนนักวิชาการ เพื่อรับทราบถึงพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจส่วนแนวปฏิบัติของต่างประเทศ ได้มีการนำแนวทางการพิจารณาสำหรับภาคธุรกิจ (Business guidance) กล่าวคือ ข้อปฏิบัติในการชำระเงินของซัพพลายเออร์ออสเตรเลีย (Australian Supplier Payment Code) โดยสภาธุรกิจแห่งออสเตรเลีย (Business Council of Australia) ที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติเพื่อให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กได้รับการชำระเงินตรงเวลาซึ่งช่วยให้สามารถแข่งขันและสามารถเติบโตได้มาใช้เป็นแนวทางการพิจารณา นอกจากนี้สำนักงานฯ ยังได้นำร่างประกาศดังกล่าวออกรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณากลับนกรองของคณะกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรองด้านการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่ออกตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 และคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้ประกาศดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตลอดจนไม่เป็นการสร้างภาระเกินสมควรแก่ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศในสภาวะการณ์ปัจจุบันและจะเป็นการสร้างมาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าที่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการทุกฝ่าย ทุกขนาดและทุกประเภทธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิตในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ โดยการสร้างความสมดุลของระยะเวลาสินเชื่อการค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน จะเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำของอำนาจต่อรองระหว่าง SMEs กับ ธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจ SMEs สามารถบริหารจัดการวงจรเงินสดในการทำธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น สามารถรักษาสภาพคล่องทางการเงินและลดปัญหาหนี้สินจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพิ่มเติม หรือปัญหาเกี่ยวกับการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินทำให้ธุรกิจมีความเข้มแข็งและมีโอกาสเติบโตอย่างยั่งยืนอันจะทำให้รายได้ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเติบโตขึ้นในที่สุด

ประกาศดังกล่าว กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่เป็นการกีดกัน มีบรรทัดฐานชัดเจน มีหลักฐานเป็นหนังสือและเป็นการดำเนินการตามธุรกิจปกติอันมีเหตุผลที่สามารถอธิบายได้ หรืออีกนัยหนึ่งคือ จรรยาบรรณทางธุรกิจ (Business Ethics) หรือข้อพึงปฏิบัติต่อคู่ค้าตามธุรกิจปกติที่ต้องตระหนักถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาค โปร่งใส ความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจโดยไม่เลือกปฏิบัติระหว่างคู่ค้า อย่างไรก็ตาม ในส่วนของบรรทัดฐานที่ชัดเจนหรือหลักฐานเป็นหนังสือ อาจหมายถึงรวมถึง แนวทางปฏิบัติหรือธรรมาภิบาลในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจ (Code of Conduct) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เนื่องจากประกาศฯ มิได้กำหนดในส่วนของแบบหรือหลักฐานเป็นหนังสือในการกำหนดบรรทัดฐานของผู้ประกอบธุรกิจแต่อย่างใด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องปรับตัวจากระยะเวลาการชำระหนี้ที่ลดลง ระยะเวลาการได้รับชำระหนี้จากคู่ค้าที่สั้นลง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ทำให้ SMEs ได้รับเงินหมุนเวียนเร็วขึ้นและมีสภาพคล่องทางการเงินที่เพิ่มขึ้น

02 **નિયામ**

02 นิยาม

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดคำนิยามไว้ 3 คำ ดังนี้

1. “ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs)”³

หมายความว่า ผู้ประกอบการที่มีลักษณะกิจการ ดังต่อไปนี้

1.1 การผลิตสินค้าซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินสองร้อยคน และมีรายได้ต่อปีไม่เกินห้าร้อยล้านบาท

1.2 การให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีกซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินหนึ่งร้อย และมีรายได้ต่อปีไม่เกินสามร้อยล้านบาท

ในการพิจารณาการเป็นผู้ประกอบการ SMEs ตามหลักเกณฑ์ที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดูจากจำนวนการจ้างงานและรายได้ต่อปีควบคู่กันไป

ประเภทกิจการ	จำนวน การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	จำนวน การจ้างงาน	รายได้ต่อปี
การผลิตสินค้า	ไม่เกิน 200 คน	ไม่เกิน 500 ล้านบาท	เกิน 200 คน	เกิน 500 ล้านบาท
			เกิน 200 คน	ไม่เกิน 500 ล้านบาท
			ไม่เกิน 200 คน	เกิน 500 ล้านบาท
การให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือ กิจการค้าปลีก	ไม่เกิน 100 คน	ไม่เกิน 300 ล้านบาท	เกิน 100 คน	เกิน 300 ล้านบาท
			เกิน 100 คน	ไม่เกิน 300 ล้านบาท
			ไม่เกิน 100 คน	เกิน 300 ล้านบาท
ผลการพิจารณา	เป็น SMEs		ไม่เป็น SMEs	

ทั้งนี้ “**การจ้างงาน**” หมายความว่า การจ้างให้ทำงานหรือบริการแลกค่าจ้างซึ่งทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง กล่าวคือ เป็นการจ้างแรงงานมิใช่การจ้างทำของหรือการจ้างเหมาบริการ ดังนั้น หาก SMEs มีการจ้างพนักงานทำความสะอาดหรือพนักงานรักษาความปลอดภัย จะนับรวมเป็นการจ้างงานของ SMEs แต่หากมีการจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัย หรือบริษัทรับทำความสะอาด จะไม่นับรวมพนักงานรักษาความปลอดภัยหรือพนักงานทำความสะอาดของบริษัทดังกล่าวเป็นการจ้างงานของ SMEs

ในส่วนของ “**รายได้**” หมายความว่า รายรับทั้งหมดที่ได้มาจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจตามปกติวิสัยทั้งทางตรงที่เกิดจากการขายสินค้าและบริการและรายได้อื่นหรือรายรับทางอ้อม เช่น ดอกเบี้ยหรือการขายสินทรัพย์ของกิจการที่ไม่ได้ใช้แล้วรายได้จากการขายเศษวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น โดยเป็นรายรับที่ไม่หักค่าใช้จ่าย

³ข้อ 2 นิยาม “ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs)” แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2565

กรณีผู้ประกอบการมีรายได้จากทั้งประเภทกิจการผลิตสินค้า และประเภทกิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีก การพิจารณาว่าเป็นผู้ประกอบการตามประเภทกิจการใด จะพิจารณาจากสัดส่วนรายได้ของผู้ประกอบการว่ามาจากแหล่งใดเป็นหลัก แล้วจึงพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฯ ต่อไป

ตัวอย่าง

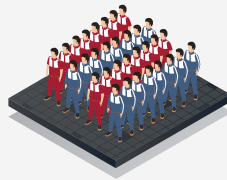
บริษัท ก. เป็นทั้งผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้ารวมถึงให้บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า มีการจ้างงาน 150 คน มีรายได้จากการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า 500 ล้านบาท และมีรายได้จากการให้บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า 100 ล้านบาท การพิจารณาว่าบริษัท ก. เป็นผู้ประกอบการ SMEs ตามกิจการประเภทใดในประกาศฯ จะต้องพิจารณาจากสัดส่วนรายได้ของบริษัทว่ามาจากแหล่งใดเป็นหลัก ดังนั้น ในกรณีนี้บริษัท ก. จึงเป็นผู้ประกอบการ SMEs ตามกิจการผลิตสินค้า แล้วจึงนำรายได้รวมของบริษัท ก. คือ 600 ล้านบาท มาพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไป กรณีจึงพิจารณาได้ว่า แม้บริษัท ก. มีการจ้างงานไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด แต่มีรายได้เกิน 500 ล้านบาท จึงไม่ถือว่าเป็นผู้ประกอบการ SMEs

บริษัท ก. ผู้ผลิตและผู้ให้บริการ

เป็น **SMEs** ตามประกาศฯ

รายได้หลักมาจากการผลิต = ใช้เกณฑ์การผลิตสินค้า

การจ้างงาน
150 คน

รายได้รวม
600 ล้านบาท

2. “สินเชื่อการค้า” หมายความว่า ข้อตกลงในการให้สินเชื่อการค้าระหว่างผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการกับผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ โดยรวมถึงกรณีการฝากขาย (Consignment) หรือการซื้อขายในลักษณะอื่นใด อันจะมีการชำระเงินค่าสินค้า หรือบริการภายหลังตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่ตกลงกันไว้เป็นหนังสือ

หากมีข้อตกลงเป็นหนังสือในการให้สินเชื่อการค้าที่ฝ่ายผู้ขายสินค้าหรือบริการเป็น SMEs แล้ว ไม่ว่าผู้ซื้อจะเป็น SMEs หรือผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ต่างก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามประกาศฯ เนื่องจากในบางกรณีอาจเกิดการที่ผู้ประกอบการ SMEs มีการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าในการกำหนดหรือประวิงเวลาการจ่ายสินเชื่อการค้าแก่คู่ค้าได้ เช่นนี้ประกาศฯ จึงใช้บังคับกับธุรกรรมระหว่าง SMEs ด้วยเพื่อความเป็นธรรมและตลอดห่วงโซ่อุปทาน

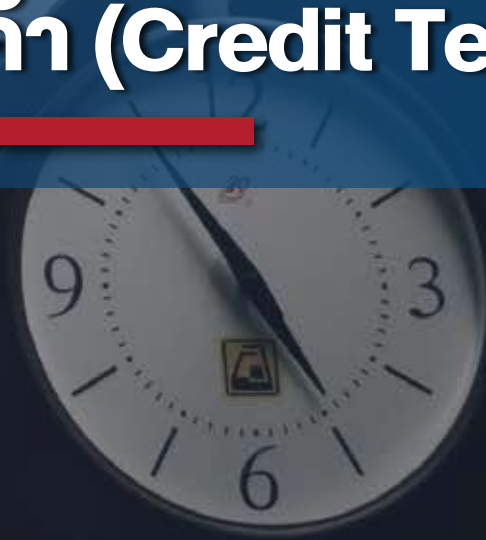
อย่างไรก็ตาม สินเชื่อที่ผู้ซื้อได้รับจากผู้ขายสินค้าและบริการซึ่งเป็น SMEs โดยตรงย่อมทำให้ผู้ซื้อไม่ต้องกู้ยืมเงินหรือขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เพื่อนำไปชำระค่าสินค้าหรือบริการ และใช้บังคับแก่การทำธุรกรรมซื้อขายสินค้าหรือบริการทุกลักษณะ รวมถึงการฝากขายซึ่งผู้ขายได้นำสินค้าของตนไปฝากให้ตัวแทนขายหน้า ผู้ให้บริการกิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีกเป็นผู้ขายสินค้าให้ โดยกรรมสิทธิ์ในสินค้าง่ายเป็นของผู้ขายและจะถูกโอนก็ต่อเมื่อมีการขายได้จริง แต่ไม่รวมถึงการใช้ใบแจ้งหนี้หรือใบกำกับภาษีเพื่อขอสินเชื่อธุรกิจ (Invoice Factoring) หรือการขายลดลูกหนี้การค้าเพื่อขอรับเงินสดล่วงหน้ากับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นการโอนสิทธิเรียกร้องมิใช่การขายที่ผู้ขายโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้แก่ผู้ซื้อและผู้ข้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขายอันเป็นการประกอบธุรกิจการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่มีกฎหมายเฉพาะที่กำกับดูแลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

3. “ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)” หมายความว่า ระยะเวลาที่ผู้ขายสินค้าหรือบริการให้ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการภายในระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ คำว่า “มีหลักฐานเป็นหนังสือ” ตามนิยามข้างต้น มิได้เป็น “แบบ” หรือ “หลักฐานเป็นหนังสือ” ซึ่งกำหนดได้ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งจะมีผลทำให้ข้อตกลงหรือระยะเวลาการให้สินเชื่อทางการค้าตกเป็น “โมฆะ” หรือ “ฟ้องร้องไม่ได้” กล่าวคือ กรณีการให้สินเชื่อการค้าหากมีการตกลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า โดยไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออาจส่งผลต่อการพิจารณาหากมีการร้องเรียนและสอบสวนการกระทำความผิด ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

03 ระยะเวลา

การให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)

03 ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)

1. หลักเกณฑ์การพิจารณาการกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า

การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยหลักในการพิจารณาระยะเวลาการให้สินค้านั้นจะพิจารณาจากสินค้าหรือบริการว่าเป็นประเภทใด กล่าวคือ กรณีเป็นสินค้าหรือบริการที่มีใช้สินค้าที่เกี่ยวกับเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร จะใช้หลักเกณฑ์ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าตามที่กำหนดในข้อ 4 (1) (ก) ของประกาศฯ แต่หากเป็นสินค้าหรือบริการ ที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตร หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอันเป็นข้อยกเว้น จะใช้หลักเกณฑ์ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าตามที่กำหนดในข้อ 4 (1) (ข) ของประกาศฯ

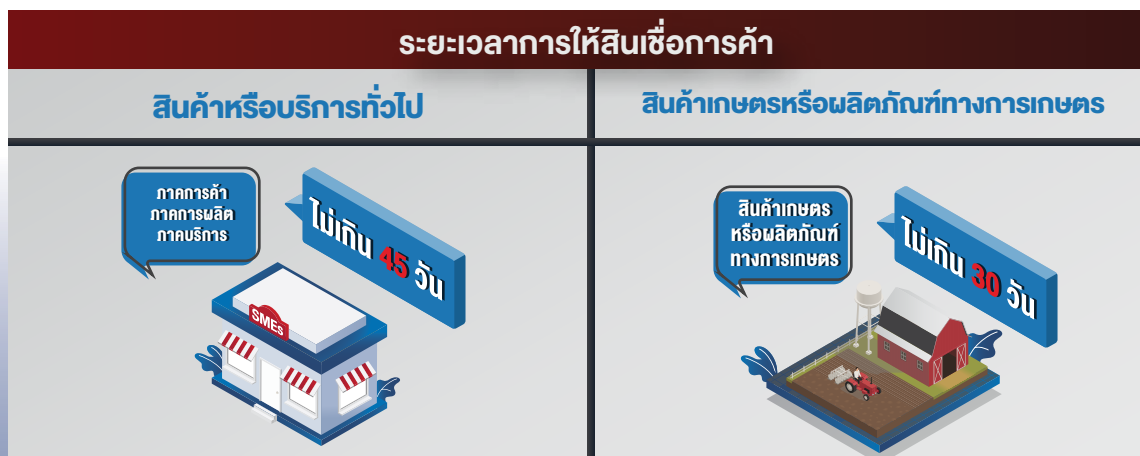
อย่างไรก็ดี แม้ประกาศฯ จะไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังกับเงื่อนไขระยะเวลาภายใต้สัญญาซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่ประกาศฯ จะมีผลใช้บังคับ หากแต่ในกรณีที่สัญญาเดิมยังไม่สิ้นผลการบังคับ ณ วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีการทบทวนเพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าภายใต้สัญญาให้สอดคล้องกับระยะเวลาตามประกาศฯ โดยหากไม่มีการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงภายหลังการมีผลบังคับใช้ของประกาศฯ กรณีอาจถูกหยิบยกขึ้นเป็นประเด็นข้อพิพาทในภายหลังได้

2. ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)

ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ไม่เกิน 30 - 45 วันซึ่งเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาสามารถแบ่งได้จากประเภทสินค้าที่ทำการค้า การผลิต หรือบริการที่ผู้ประกอบการนั้นขายหรือให้บริการ ดังต่อไปนี้

2.1 กรณีสินค้าหรือบริการทั่วไป ตามข้อ 4 (1) (ก) กำหนดระยะเวลาไว้ ไม่เกิน 45 วัน ภาคการค้า ภาคการผลิต หรือภาคบริการทั่วไป หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าตามหลักเกณฑ์นิยามผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งผลิตสินค้าหรือให้บริการทุกประเภท เช่น ธุรกิจขายอาหาร ธุรกิจขายของอุปโภคหรือธุรกิจขนส่งโลจิสติก เป็นต้น

2.2 กรณีสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตามข้อ 4 (1) (ข) กำหนดระยะเวลาไว้ ไม่เกิน 30 วัน

สินค้าเกษตร หมายถึง สิ่งที่ได้จากการทำเกษตรกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้ เช่น ข้าว ข้าวโพด หรือปลา เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หมายถึง การนำสินค้าเกษตรไปผ่านกระบวนการแปรรูปต่าง ๆ อย่างง่าย เช่น เนื้อสัตว์ตากแห้ง หรือผลไม้อบแห้ง เป็นต้น

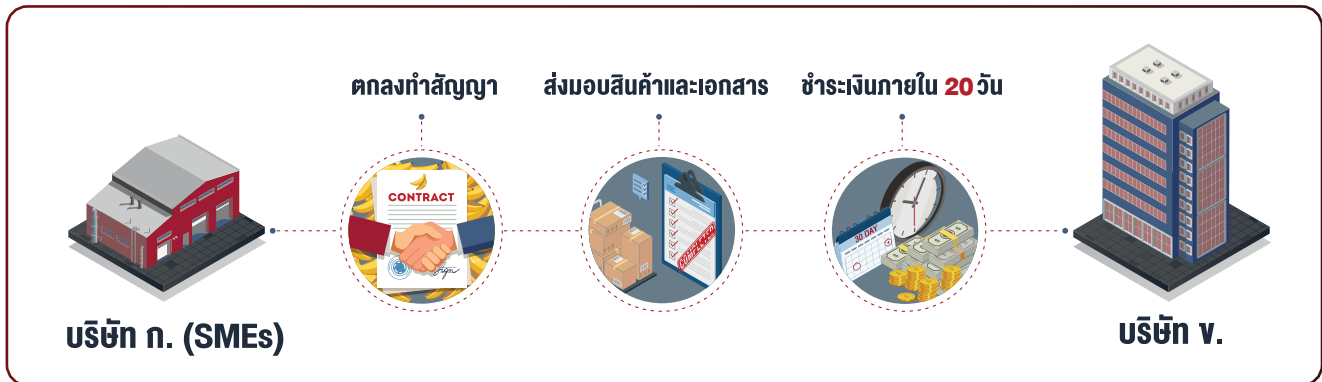

ทั้งนี้ การผลิตหรือการแปรรูปสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในความหมายของประกาศฯ ข้อนี้นี้จะต้องเป็นสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรแปรรูปขั้นต้นที่มีลักษณะเน่าเสียง่ายมีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน กล่าวคือ ต้องเป็นกระบวนการซึ่งมีขั้นตอนการผลิตหรือการแปรรูปที่ไม่มากนัก มีการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการผลิตหรือแปรรูปเพียงเล็กน้อย เช่น สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทอด อบแห้ง หรือตากแห้ง เป็นต้น เนื่องจากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าจึงต้องมีระยะเวลาที่สั้นกว่ากรณีสินค้าหรือบริการทั่วไป

อย่างไรก็ตาม หากคู่ค้าได้ตกลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าไว้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดในสองกรณีข้างต้น ให้ใช้ระยะเวลาที่คู่ค้าได้ตกลงกันนั้นเป็นระยะเวลาสินเชื่อทางการค้า

ตัวอย่าง

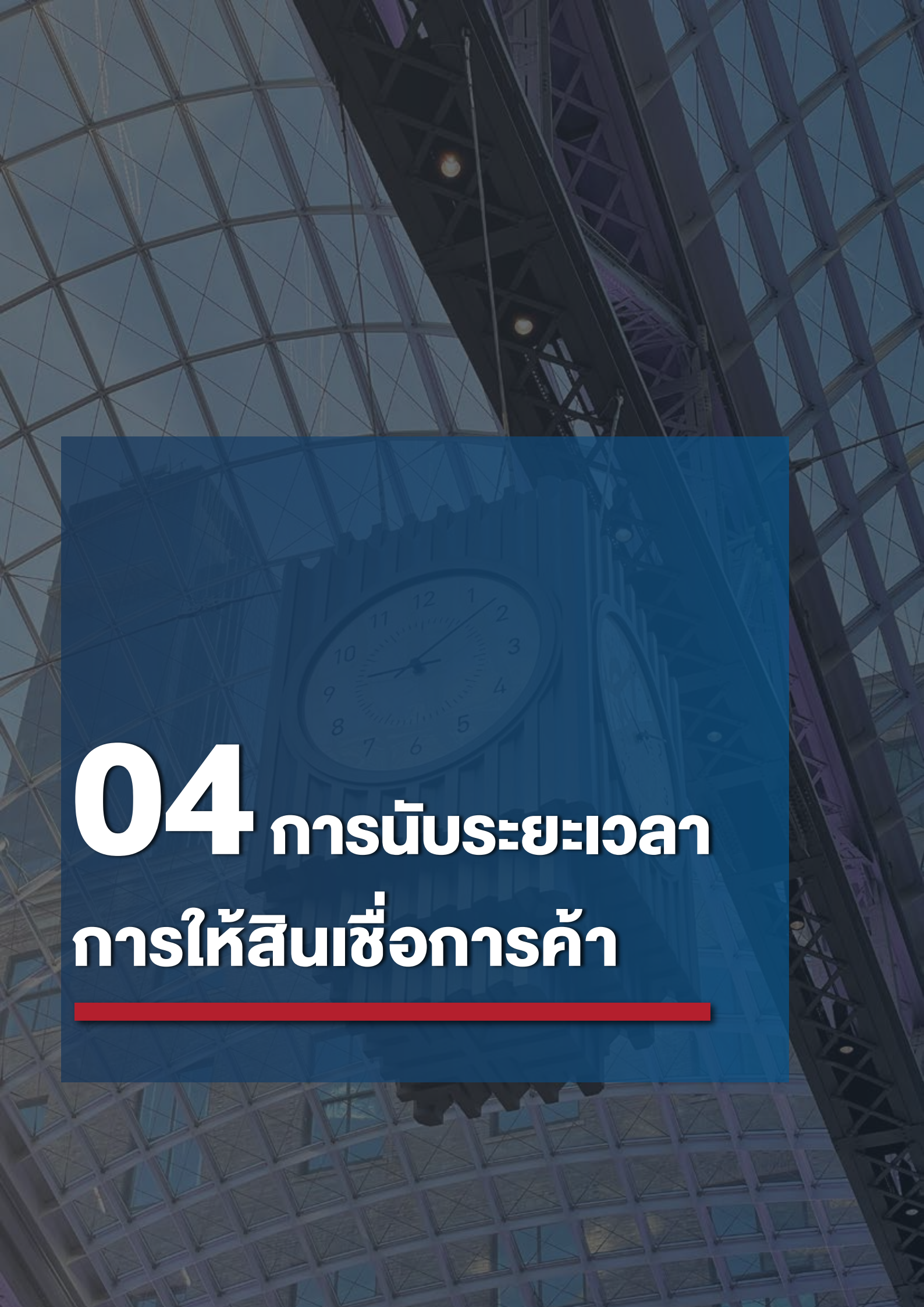
บริษัท ก. (SMEs) ประกอบธุรกิจขายผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูป ได้ตกลงทำสัญญาขายกล้วยแปรรูปให้กับบริษัท ข. โดยในสัญญามีกำหนดระยะเวลาให้สินเชื่อการค้าแก่บริษัท ข. ให้ชำระเงินแก่บริษัท ก. ภายใน 20 วัน นับแต่ส่งมอบสินค้าและเอกสารที่ตกลงเสร็จสมบูรณ์

ดังนั้น แม้ในประกาศฯ ข้อ 4 (1) (ก) จะกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าให้คู่ค้ากำหนดได้ไม่เกิน 45 วัน แต่หากคู่ค้าตกลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้ากันเป็นระยะเวลา 20 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยกว่าประกาศฯ จะต้องให้ใช้ระยะเวลา 20 วัน ตามข้อตกลงเดิมเป็นระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า

3. การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าที่แตกต่างจากระยะเวลาที่ประกาศกำหนด เนื่องจากประกาศฯ ถือเป็น “กฎ” ที่มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป การเขียนข้อยกเว้น ให้กับบางอุตสาหกรรมหรือบางธุรกิจนั้นจึงไม่อาจทำได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้หรืออาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อธุรกิจในการปฏิบัติตามประกาศฯ ตามข้อ 4 (1) วรรคท้าย คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถพิจารณาเป็นรายกรณีตามเหตุผลอันสมควร ที่อธิบายได้ด้วยเหตุผลทางธุรกิจ การตลาดหรือเศรษฐศาสตร์ ภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับแห่งสัญญา

นอกจากนี้ ในกรณีที่คู่สัญญากำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าเกินกว่าที่กำหนดในประกาศฯ แม้ทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมกัน และไม่มีการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ายังคงมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจสอบและพิจารณาการกระทำผิด ดังนั้น แม้ข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้ประกอบการทั้งสองฝ่ายจะถือเป็นหลักอิสระทางแพ่งที่คู่สัญญาจะตกลงกันอย่างไรก็ได้ แต่ระหว่างคู่สัญญาจะต้องคำนึงถึงกรอบที่จะไม่เป็นการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าหรือเงื่อนไขทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมอันจะเป็นความผิดด้วย

04 การนับระยะเวลา การให้สินเชื่อการค้า

04 การนับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า

สิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเป็นไปตามกฎหมายและข้อตกลงในสัญญาไม่ว่าจะเป็น เรื่องการส่งมอบสินค้าเอกสาร และการชำระเงิน โดยผู้ประกอบการยังคงถือปฏิบัติตามแนวทางการค้าปกติ (Normal practice) ในเรื่องต่าง ๆ ที่เคยทำกันมาก่อนได้ ทั้งนี้ ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดเพิ่มเติมเพียงเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าเท่านั้น โดยแบ่งได้ 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีการขายสินค้าหรือบริการทั่วไปและการเกษตรแปรรูปขั้นต้นที่มีกระบวนการผลิตที่ไม่ซับซ้อน

กำหนดให้เริ่มนับตั้งแต่ที่มีการส่งมอบสินค้าและเอกสาร โดยมีรายละเอียดการพิจารณาส่งมอบ ดังนี้

1.1 ผู้ขายส่งมอบสินค้าหรือผู้ให้บริการได้ให้บริการถูกต้องครบถ้วน ตามจำนวน ประเภท คุณภาพมาตรฐานของสินค้าหรือบริการที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้สำเร็จเรียบร้อยแล้ว กล่าวคือ เมื่อได้รับมอบสินค้าหรือการงานที่จ้างหรือบริการแล้วเสร็จ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ซื้อและผู้ขาย หรือข้อโต้แย้งเรื่องการส่งมอบสำเร็จเมื่อใด มีการรับมอบสินค้าหรือการงานที่จ้างหรือบริการหรือไม่ ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า หรือประกาศนี้ เช่น หากสินค้าดังกล่าวบกพร่องไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่ตกลงกัน ผู้ซื้อไม่มีสิทธิที่จะรับไว้หรือปิดไม่รับเอาเลยแล้วแต่กรณี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 465⁴ เป็นต้น

ส่วนเรื่องกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบสินค้าหรือบริการที่ผู้ซื้อได้รับมอบนี้เป็นเรื่องระหว่างคู่สัญญาที่ได้ตกลงกัน หรือตามแนวปฏิบัติทางการค้าของแต่ละธุรกิจ โดยหลักสุจริตและปกติประเพณีที่ได้ปฏิบัติกัน **และ**

1.2 ผู้ขายส่งมอบเอกสารถูกต้องครบถ้วน โดย เอกสาร หมายถึง เอกสารทุกชนิดตามปกติทางการค้าที่คู่สัญญาเคยปฏิบัติกันมาก่อน ซึ่งจะต้องเป็นเอกสารที่มีการเขียนรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ ทั้งราคา รายการสินค้าหรือบริการ หรือเงื่อนไขการชำระเงิน เช่น ใบแจ้งหนี้ (invoice) ที่มีรายละเอียดใบกำกับภาษีการลงนามถูกต้องครบถ้วน หรือใบส่งมอบสินค้า (D/O) ที่มีการลงนามรับสินค้าหรือบริการแล้ว เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

บริษัท ก. (SMEs) ได้ตกลงขายเครื่องดื่มให้กับ บริษัท ข. โดยมีข้อตกลงในสัญญาว่าบริษัท ก. ให้ระยะเวลาสินเชื่อทางการค้าแก่บริษัท ข. เป็นเวลา 45 วัน นับแต่ส่งมอบสินค้าและส่งมอบเอกสารที่ตกลงกันครบถ้วนแล้ว

⁴ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 465 ในการซื้อขายสิ่งหามทรัพย์นั้น

(1) หากว่าผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินน้อยกว่าที่ได้สัญญาไว้ ท่านว่าผู้ซื้อจะปฏิเสธไม่รับเอาเลยก็ได้ แต่ถ้าผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้ผู้ซื้อก็ต้องใช้ราคาตามส่วน

(2) หากว่าผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินมากกว่าที่ได้สัญญาไว้ ท่านว่าผู้ซื้อจะรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้แต่เพียงตามสัญญา และนอกกว่านั้นปฏิเสธก็ได้ หรือจะปฏิเสธทั้งหมดไม่รับเอาไว้เลยก็ได้ ถ้าผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินอันเขาส่งมอบเช่นนั้นไว้ทั้งหมด ผู้ซื้อก็ต้องใช้ราคาตามส่วน

(3) หากว่าผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินตามที่สัญญาไว้ระคนกับทรัพย์สินอย่างอื่นอันมิได้รวมอยู่ในข้อสัญญาไว้ ท่านว่าผู้ซื้อจะรับเอาทรัพย์สินไว้แต่ตามแต่ตามสัญญา และนอกกว่านั้นปฏิเสธก็ได้ หรือจะปฏิเสธทั้งหมดก็ได้”

ดังนั้น หากบริษัท ก. (ผู้ขาย) ส่งมอบสินค้าและเอกสารให้บริษัท ข. (ผู้ซื้อ) ครบถ้วนตามที่ตกลงกัน ในวันที่ 31 สิงหาคม 2564 ระยะเวลาการให้สินเชื่อทางการค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 คือ มิให้ในวันแรกแห่งระยะเวลานั้นเรื่อยไปจนครบกำหนดเวลา 45 วันที่ตกลงกัน โดยเริ่มนับจากวันที่ 1 กันยายน 2564 และสิ้นสุดวันที่ 15 ตุลาคม 2564 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้ซื้อจะต้องชำระค่าสินค้าให้แก่ผู้ขาย

2. กรณีการฝากขาย (Consignment) ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ขายสินค้าครบตามจำนวนหรืออัตราที่ตกลงกันได้ ทั้งนี้ตามธรรมเนียมปฏิบัติการค้าปกติของผู้ประกอบธุรกิจนั้น เนื่องจากผู้ประกอบการแต่ละรายมีการกำหนดข้อตกลงหรือเป้าหมายการขายที่แตกต่างกันออกไป เช่น การตกลงชำระเป็นงวด ๆ หรือชำระเมื่อจำหน่ายครบตามร้อยละที่ตกลง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การส่งมอบสินค้าหรือบริการและเอกสารทั้งในกรณีการขายสินค้าหรือบริการ รวมถึงกรณีการฝากขาย หากคู่สัญญาตั้งใจไม่รับมอบสินค้าหรือบริการและเอกสารตามที่ตกลงกัน ตรวจสอบสินค้าล่าช้า รับมอบล่าช้าเกินกว่าที่ตกลงกันโดยไม่ใช่ความผิดของผู้ขายหรือโดยไม่มีเหตุอันควร หรือกระทำการใด ๆ อันส่งผลให้การเริ่มนับระยะเวลาดังกล่าวต้องเลื่อนออกไปการกระทำของคู่สัญญาฝ่ายนั้นอาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมได้ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในส่วนของพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมในกรณีเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า

05

การชำระสินเชื่อการค้า

05 การชำระสินเชื่อการค้า

โดยปกติคู่ค้าจะมีการกำหนดข้อตกลงเรื่องกระบวนการชำระสินเชื่อการค้าในสัญญา แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจน ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้กำหนดกระบวนการชำระสินเชื่อทางการค้าไว้ ดังนี้

1. กระบวนการสำหรับผู้ซื้อสินค้าหรือบริการทั้งที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และ ไม่ใช่ SMEs

ต้องแสดงรายละเอียดและขั้นตอนการจ่ายเงินให้ชัดเจน โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการชำระเงิน ตลอดจนระบบบัญชีที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบการวางบิล รอบวันการวางบิล เป็นต้น ให้ชัดเจนและสอดคล้องตามกำหนดระยะเวลาของประกาศฯ โดยหากกระบวนการชำระเงินเดิมที่มีอยู่ก่อนการมีผลบังคับใช้ของประกาศฯ มีความชัดเจนสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการอยู่แล้ว ให้ยึดถือรายละเอียดและขั้นตอนดังกล่าว

ทั้งนี้ กรณีผู้ซื้อใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าต่อระยะเวลาให้ยาวกว่าที่กำหนดในประกาศฯ หรือกำหนดเงื่อนไขพิเศษอื่น เช่น การบังคับให้มีส่วนลดในการซื้อสินค้า รวมถึงกรณีที่ผู้ซื้อเป็นคู่ค้ากับ SMEs ที่เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ไม่แสดงรายละเอียดและขั้นตอนการจ่ายเงินให้คู่ค้าอีกฝ่ายทราบ เช่นนี้จะถือว่าเป็นกรณีที่ไม่ทำตามกระบวนการชำระสินเชื่อทางการค้าอันอาจเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งจะกล่าวต่อไปในส่วนของพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในกรณีเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า

กระบวนการสำหรับผู้ซื้อ

2. กระบวนการสำหรับผู้ขายสินค้าหรือบริการที่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ต้องแสดงทั้งเอกสารหลักฐานที่แสดงจำนวนการจ้างงานและเอกสารหลักฐานที่แสดงรายได้ต่อปี⁶ เพื่อยืนยันสถานะว่าเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยหลักฐานการแสดงจำนวนการจ้างงานให้ดูเฉพาะทำสัญญาส่วนเอกสารแสดงรายได้ต่อปีให้ดูในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้การแจ้งรับรองการเป็นผู้ประกอบการ SMEs อาจเป็นการแจ้งเพียงครั้งเดียวให้แก่คู่ค้าทราบจนกว่าธุรกิจจะมีการเปลี่ยนแปลงสถานะ โดยเอกสารหลักฐานที่สามารถใช้ยืนยันสถานะ เช่น แบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและหลักฐานการชำระเงิน แบบแสดงรายการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในปีที่ผ่านมาพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าภาษีอากรที่กรมสรรพากรออกให้ หรือเอกสารงบการเงินหรือข้อมูลของธุรกิจที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

ส่วนกรณีที่ SMEs ไม่มีหลักฐานข้างต้น อาจยื่นเอกสารรับรองอื่น ๆ ได้ เช่น เอกสารรับรองการเป็นสมาชิกของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ SMEs เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (THAI SME-GP) ซึ่งออกโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เอกสารรับรองการเป็น SMEs ที่หน่วยงานอื่นรับรอง หรือเอกสารการจ้างงานหรือรายได้ที่จัดทำขึ้นเองและรับรองความถูกต้องของเอกสารให้แก่คู่ค้าตามที่ตกลงกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อาจมีการตกลงยกเว้นไม่ต้องแสดงเอกสารใด ๆ ก็ได้ หากคู่ค้าเชื่อถือและยอมรับหรือมีวิธีการตรวจสอบของตนอยู่แล้ว

ทั้งนี้ กรณีฝ่ายผู้ขายสินค้าหรือบริการที่เป็น SMEs ไม่แสดงเอกสารหลักฐานการเป็น SMEs ตามที่ประกาศฯ กำหนด โดยผู้ซื้อไม่ได้ตกลงยกเว้นให้ไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานดังกล่าว อาจถือได้ว่าผู้ขายสินค้าหรือบริการที่เป็น SMEs ละเมิดสิทธิการได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตามประกาศฯ

ส่วนกรณีฝ่ายผู้ซื้อซึ่งเป็นคู่ค้ากับ SMEs ที่เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ไม่แสดงรายละเอียดและขั้นตอนการจ่ายเงินให้แก่คู่ค้าอีกฝ่ายทราบหรือไม่มีการปรับเปลี่ยนรอบระยะเวลาการวางบิลให้สอดคล้องกับระยะเวลาของประกาศฯ อาจเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งจะกล่าวต่อไปในส่วนของพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในกรณีเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า

กระบวนการสำหรับผู้ขาย

⁶ ข้อ 4 “การแสดงเอกสารหลักฐาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติตามการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2565

06 พฤติกรรมที่อาจเข้าข่าย
เป็นลักษณะการปฏิบัติ
ทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในกรณี
เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า

06 พฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในกรณีเกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า

เนื่องจากประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติเฉพาะกรณีที่ผู้ขายสินค้าหรือบริการเป็น SMEs เท่านั้น โดยมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ประกอบการธุรกิจให้ชำระค่าสินค้าและบริการให้แก่ผู้ขายเร็วขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs ขาดสภาพคล่องทางการเงิน และมีภาระต้นทุนสูงจากผลของระยะเวลาการชำระค่าสินค้าและบริการ (Credit term) ที่มีระยะเวลานาน รวมถึงการผัดผ่อนชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า โดยในการพิจารณาว่า การกระทำอย่างใดที่เกี่ยวข้องอาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 จำเป็นต้องพิจารณาประกอบมาตรา 57 และประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2564 ด้วย

ประกาศฯ ได้กำหนดแนวทางพิจารณาสำหรับผู้ประกอบการในส่วนพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า อันอาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ดังนี้

1. การประวิงเวลาจ่ายค่าสินค้า หรือบริการเกินกว่าระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กล่าวคือ เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาที่ต้องชำระเงินแล้ว ผู้ซื้อกลับประวิงเวลาไม่ยอมชำระหนี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำให้ระยะเวลาที่ต้องได้รับชำระเงินขยายออกไป ซึ่งอาจมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า เช่น การอ้างเหตุว่าไม่อาจชำระหนี้ได้เนื่องจากยังไม่ได้รับอนุมัติ ทั้งที่ได้รับสินค้าครบตามจำนวนและคุณภาพที่ตกลงกัน เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงระยะเวลา การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) หรือเงื่อนไขอื่นภายใต้สัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) หรือเงื่อนไขอื่นภายใต้สัญญา ไม่ว่าจะโดยการใช้สิทธิฝ่ายเดียว หรือเป็นการตกลงร่วมกับผู้ขายให้เปลี่ยนแปลง แต่หากเป็นไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือไม่มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน และเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 อาจเป็นความผิดได้เช่นกัน ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะความเสียหายแก่ผู้ขายซึ่งเป็น SMEs เท่านั้น เนื่องจากประกาศฯ มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองผู้ประกอบการทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ทั้งนี้ คำว่า “เงื่อนไขอื่น” จำกัดอยู่เฉพาะเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจส่งผลให้ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าเปลี่ยนแปลงไป เช่น การเพิ่มระยะเวลาในการตรวจรับสินค้าให้ยาวขึ้น ทำให้การเริ่มต้นนับระยะเวลาสินเชื่อการค้าเลื่อนออกไป อันเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติการให้ถูกต้องตามข้อ 4 (2)

3. พฤติกรรมในลักษณะอื่น ๆ

อันเป็นการบังคับโดยผู้ประกอบการรายใดซึ่งเป็นคู่ค้ากับ SMEs อย่างไม่เป็นธรรม เนื่องจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นคู่ค้าของ SMEs อาจมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่าจึงอาจกำหนดเงื่อนไขพิเศษเพิ่มเติมได้ เช่น การกำหนดเงื่อนไขพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้า ซึ่งอาจเป็นการสร้างภาระอันไม่จำเป็นแก่คู่สัญญาหรือต้องเสียเปรียบอย่างมากในข้อตกลงอื่น ๆ อาทิ ห้ามจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่นหรือลดส่วนลดการค้าที่เคยให้ไว้ตามปกติ เพื่อให้ได้รับชำระสินเชื่อการค้าตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 4 (1) รวมไปถึงการไม่กำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า หรือการไม่แสดงขั้นตอนการจ่ายเงินตามแนวทางการค้าปกติให้ชัดเจน หรือการเพิ่มเติมเอกสารที่ต้องจัดส่งเพื่อให้ได้รับชำระเงินมากเกินไปจนความจำเป็นตามปกติการค้าของธุรกิจซึ่งเคยปฏิบัติมาก่อน หรือไม่ยอมรับเอกสารเพื่อการแสดงสถานะ SMEs อันเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามข้อ 4 (3) เป็นต้น

07 บทกำหนดโทษ

07 บทกำหนดโทษ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า หากผู้ประกอบการธุรกิจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจเข้าข่ายมีพฤติกรรมทางการค้าที่เป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม อันเป็นความผิดตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ประกอบมาตรา 82 ซึ่งมีโทษทางปกครองในอัตราค่าปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด และในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือการกระทำและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดดังกล่าวด้วยตามมาตรา 84

โดยการฝ่าฝืนประกาศฯ จะเป็นความผิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏเป็นรายกรณี อันจะต้องพิจารณาประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2564 ประกอบด้วยซึ่งประกาศดังกล่าวเป็นแนวทางการพิจารณาตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 กล่าวคือกรณีพฤติกรรมที่เข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดจะต้องพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้น อันจะต้องพิจารณาจากความสูญเสียในทางเศรษฐกิจที่ปรากฏตามข้อเท็จจริง เช่น SMEs มีรายได้ที่ลดลง มีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหรือต้องสูญเสียโอกาสในการดำเนินธุรกิจหรือไม่อย่างไร เป็นต้น

ในการพิจารณา กำหนดโทษปรับทางปกครองที่ต้องชำระนั้น เป็นไปตามมาตรา 85 ที่ต้องคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำความผิด โดยพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี ทั้งนี้ แนวปฏิบัติที่ผ่านมาอัตราโทษสูงสุดในอัตราร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิดโดยพิจารณาจากรายได้ในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ทั้งนี้ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนหรือพบว่ามีกระทำความผิด สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ว่าด้วยการร้องเรียนและการแสวงหาข้อเท็จจริงและการดำเนินคดีทางอาญาหรือคดีปกครอง พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

อย่างไรก็ดี เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการอาจยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเป็นการล่วงหน้าในเรื่องเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าได้ หรือขอยกเว้นได้ ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

ກາດຟນວກ

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม
เกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)
กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 1)

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า
(Credit Term) กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ

โดยที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลธุรกิจ ให้มีความเป็นธรรมทางการค้า โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีโอกาสถูกเอาเปรียบจากการมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่า อันอาจทำให้ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างยั่งยืน เห็นสมควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่เหมาะสมเป็นระยะเวลา ๓๐ ถึง ๔๕ วัน ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs)” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การผลิตสินค้าซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินสองร้อยคน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกินห้าร้อยล้านบาท
๒. การให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีกซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินหนึ่งร้อยคน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกินสามร้อยล้านบาท

“สินเชื่อการค้า” หมายความว่า ข้อตกลงในการให้สินเชื่อการค้าระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการกับผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งรวมถึงการฝากขาย (Consignment) หรือการซื้อขายในลักษณะอื่นใด และจะมีการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการภายหลังตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่ตกลงกันไว้เป็นหนังสือ

“ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)” หมายความว่า ระยะเวลาที่ผู้ขายสินค้าหรือบริการให้ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการภายในระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ

ข้อ ๓ การปฏิบัติทางการค้าในเรื่องการกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ระหว่างผู้ประกอบการรายใดซึ่งเป็นผู้ค้ากับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสภาพคล่องของผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยคำนึงถึงการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่เป็นการกีดกัน มีบรรทัดฐานชัดเจน โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือและเป็นการดำเนินการตามธุรกิจปกติอันมีเหตุผลที่สามารถอธิบายได้

ข้อ ๔ การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจรายใด ซึ่งเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีแนวทางในการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)

(ก) ภาคการค้า ภาคการผลิต และภาคบริการ ไม่เกิน ๔๕ วัน เว้นแต่ได้มีการตกลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าที่น้อยกว่าอยู่ก่อนแล้ว

(ข) ภาคการค้า ภาคการผลิต และภาคบริการ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรแปรรูปขั้นต้นที่มีกระบวนการผลิตไม่ซับซ้อน ไม่เกิน ๓๐ วัน เว้นแต่ได้มีการตกลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้าที่น้อยกว่าอยู่ก่อนแล้ว

การกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่แตกต่างจากระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๔ (๑) อาจกระทำได้ แต่ต้องมีเหตุผลอันสมควรที่สามารถรับฟังได้ในทางธุรกิจ การตลาด หรือเศรษฐศาสตร์ ภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับแห่งสัญญา

(๒) การนับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า

การเริ่มต้นนับระยะเวลาสินเชื่อการค้า ให้นับตั้งแต่วันส่งมอบสินค้าหรือให้บริการตามจำนวน ประเภท คุณภาพมาตรฐานของสินค้าหรือบริการที่ได้ตกลงกันไว้และส่งมอบเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วน หรือในกรณีการฝากขาย (Consignment) ให้เริ่มนับระยะเวลาสินเชื่อการค้า นับตั้งแต่วันที่ขายสินค้าครบตามจำนวนหรืออัตราที่ตกลงกันไว้ตามธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าปกติ

(๓) การชำระสินเชื่อการค้า

ในการชำระสินเชื่อการค้าของผู้ประกอบธุรกิจรายใดซึ่งเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะต้องแสดงขั้นตอนการจ่ายเงินตามแนวทางการค้าปกติให้ชัดเจน และผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะต้องแสดงเอกสารหลักฐานแสดงจำนวนการจ้างงานหรือเอกสารแสดงรายได้เพื่อยืนยันสถานะการเป็นผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ผู้ประกอบธุรกิจรายใดซึ่งเป็นคู่ค้าทราบด้วย

ข้อ ๕ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้าที่อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

(๑) การประวิงเวลาจ่ายค่าสินค้าหรือบริการเกินกว่าระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) ที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๒) การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) หรือเงื่อนไขอื่นภายใต้สัญญา โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๓) พฤติกรรมในลักษณะอื่น ๆ อันเป็นการบังคับโดยผู้ประกอบการรายใดซึ่งเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างไม่เป็นธรรม เช่น การกำหนดเงื่อนไขพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการค้าซึ่งอาจเป็นการสร้างภาระอันไม่จำเป็นแก่คู่สัญญา เป็นต้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ศาสตราจารย์สกลธี วรปัญญาวัฒนา
ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม
เกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term)
กรณีผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ 2)

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs)” ในข้อ ๒ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs)” หมายความว่า ผู้ประกอบการที่มีลักษณะกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การผลิตสินค้าซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินสองร้อยคน และมีรายได้ต่อปีไม่เกินห้าร้อยล้านบาท

(๒) การให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีกซึ่งมีการจ้างงานไม่เกินหนึ่งร้อยคน และมีรายได้ต่อปีไม่เกินสามร้อยล้านบาท”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) การชำระสินเชื่อการค้า

ในการชำระสินเชื่อการค้าของผู้ประกอบการรายใดซึ่งเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะต้องแสดงขั้นตอนการจ่ายเงินตามแนวทางการค้าปกติให้ชัดเจนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะต้องแสดงเอกสารหลักฐานแสดงจำนวนการจ้างงาน

และเอกสารแสดงรายได้เพื่อยืนยันสถานะการเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ผู้ประกอบการรายใดซึ่งเป็นคู่ค้าทราบด้วย”

ข้อ ๔ บรรดาการใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าหรือสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในวันก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์สกันธ์ วัลลภวิวัฒนา

ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม
เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม
เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น

โดยที่ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ประกอบกับในปัจจุบันรูปแบบการประกอบธุรกิจและสภาพเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นเสียใหม่ จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้ารักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๔ การปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการต้องยึดหลักการประกอบธุรกิจที่เสรีและเป็นธรรม และไม่กระทำการอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ได้แก่ การกีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม การใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรม การกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม และการกระทำในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๗

ข้อ ๕ การกระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น โดยจะพิจารณาจากความสูญเสียในทางเศรษฐกิจที่ปรากฏตามข้อเท็จจริง เช่น การสูญเสียรายได้ของผู้ประกอบการ การสูญเสียมูลค่าตลาดหรือส่วนแบ่งตลาดของสินค้าหรือบริการ การสูญเสียโอกาสในการผลิต การซื้อหรือการขายสินค้าหรือบริการ การมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น การสูญเสียโอกาสในการทำธุรกิจกับผู้ประกอบการรายอื่น เป็นต้น

ข้อ ๖ การมีอำนาจตลาด ให้พิจารณาจากความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจในการกำหนดราคา ปริมาณ หรือเงื่อนไขของการดำเนินธุรกิจในตลาด โดยสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาด ตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไปมีอำนาจตลาด ทั้งนี้ ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย เช่น จำนวนผู้ประกอบธุรกิจในตลาด จำนวนเงินลงทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ช่องทางการจัดจำหน่าย เครือข่ายในการประกอบธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ และกฎระเบียบภาครัฐ เป็นต้น

ข้อ ๗ การมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ให้พิจารณาจากความสามารถที่เหนือกว่าของผู้ประกอบธุรกิจในการควบคุม สั่งการ กำหนดทิศทาง หรือกำหนดเงื่อนไขของการดำเนินธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจอีกรายหนึ่งได้โดยผู้ประกอบธุรกิจอีกรายดังกล่าวจำต้องยินยอมโดยปริยาย ทั้งนี้ โดยมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งต้องพึ่งพาการทำธุรกิจจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า โดยมีมูลค่าการซื้อขายสินค้าหรือบริการระหว่างกันตั้งแต่ร้อยละ ๓๐ ขึ้นไปของมูลค่ารวมการซื้อขายสินค้าหรือบริการดังกล่าวของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่า

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งต้องพึ่งพาการทำธุรกิจจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า โดยมีมูลค่าการซื้อขายสินค้าหรือบริการระหว่างกันตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ แต่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของมูลค่ารวมการซื้อขายสินค้าหรือบริการดังกล่าวของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่า และเข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) ไม่สามารถหรือไม่มีทางเลือกในการเปลี่ยนไปประกอบธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น

(ข) การเปลี่ยนไปประกอบธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นอาจก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจเกินกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจรายเดิม

ข้อ ๘ การพิจารณาความไม่เป็นธรรมหรือไม่มีเหตุผลอันสมควรของการกระทำ ให้พิจารณาเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบกัน

(๑) เป็นการกระทำที่ไม่สามารถรับฟังได้ด้วยเหตุผลอันชอบธรรมในทางเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ หรือการตลาด

(๒) เป็นการกระทำที่ไม่เคยมีการปฏิบัติมาก่อนที่มีใช้การดำเนินการตามธุรกิจปกติ

(๓) เป็นเงื่อนไขที่มีได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและมีได้แจ้งให้คู่ค้าทราบเป็นการล่วงหน้าภายในระยะเวลาอันสมควรตามแนวทางการค้าปกติ

(๔) ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๒
การกระทำที่เป็นความผิด

ข้อ ๙ การกีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดราคาในการซื้อ หรือขายสินค้าหรือบริการสูงเกินสมควรหรือต่ำกว่าทุน หรือกำหนดราคาที่แตกต่างกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การกำหนดราคาซื้อสูงเกินสมควรที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นไม่สามารถซื้อสินค้าหรือบริการได้ การขายสินค้าหรือบริการในราคาต่ำกว่าทุนที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นไม่สามารถขายสินค้าหรือบริการได้ เป็นต้น

(๒) การกำหนดปริมาณในการผลิต ซื้อ หรือขายสินค้าหรือบริการของตน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การจำกัดปริมาณการขายสินค้าหรือบริการให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น เป็นต้น

(๓) การไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น ซื้อหรือขายสินค้า หรือให้บริการ หรือได้รับบริการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การกำหนดข้อตกลงที่เป็นการจำกัดสิทธิ (Exclusive Dealing) ของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นที่มีลักษณะเป็นการบังคับ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นต้น

(๔) การไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการของสมาคมหรือการรวมกลุ่มทางการค้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) การแทรกแซงการทำธุรกรรมของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๖) การแทรกแซงการบริหารงานภายในของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๗) การกำหนดวิธีการทางการค้าอื่น ๆ ในการผลิต ซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการของตน การเก็บสินค้า การกระจายสินค้า หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะเป็นการกีดกันการค้าซึ่งไม่ใช่การค้าปกติ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ ๑๐ การใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรม มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการอื่น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การกำหนดให้คู่ค้าต้องซื้อสินค้าหรือบริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการที่เป็นการค้าปกติ เป็นต้น

(๒) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการในจำนวนที่มากหรือน้อยกว่าความต้องการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นยอมรับข้อกำหนดบางประการที่แตกต่างจากที่ตกลงกันได้ ในสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การปรับลดราคาซื้อหรือปรับเพิ่มราคาขาย การประเมินคุณภาพของสินค้าหรือบริการที่แตกต่างกว่าความเป็นจริง เป็นต้น

(๔) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นให้ประโยชน์ทางการค้าหรือประโยชน์อื่นแก่ตนเองหรือผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การให้พนักงานของคู่ค้าให้บริการขายสินค้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าของคู่ค้า โดยไม่จ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานของคู่ค้า เป็นต้น

(๕) การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นขายสินค้าหรือบริการตามเป้าหมายการขายที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๖) การปฏิเสธที่จะทำการค้ากับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (Refusal to Deal) เช่น การปฏิเสธการขายสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น เป็นต้น

(๗) การกระทำอื่นที่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การประวิงเวลาชำระค่าสินค้าหรือบริการ การไม่ยินยอมชำระค่าปรับจากการชำระค่าสินค้าหรือบริการที่ล่าช้าเกินสมควร เป็นต้น

ข้อ ๑๑ การกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การเลือกปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบธุรกิจต่างรายหรือพื้นที่การทำธุรกิจที่แตกต่างกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การให้ราคาที่มีส่วนลดพิเศษกับผู้ซื้อรายหนึ่งมากกว่าอีกรายหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันและสั่งซื้อสินค้าปริมาณเท่ากัน เป็นต้น

(๒) การเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบธุรกิจบางรายเป็นการเฉพาะ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) การให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นซื้อสินค้าหรือบริการจากตนหรือจากผู้ประกอบธุรกิจอีกรายหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน หากผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นนั้นจะซื้อสินค้าหรือบริการชนิดที่ต้องการจากตน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๔) การให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นดำเนินธุรกิจหรือทำการค้ากับผู้ประกอบธุรกิจอีกรายหนึ่ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการจำกัดสิทธิ (Exclusive Dealing) ของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นที่มีลักษณะเป็นการบังคับ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นต้น

(๕) การกระทำอื่นที่มีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้

บรรดาการใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าหรือสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในวันก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการไปตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่เกี่ยวข้องจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรัญญูวัฒนา

ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการด้านกฎระเบียบการแข่งขันทางการค้า

นายสันติชัย สารถวัลย์แพศย์

ศาสตราจารย์ศักดา ธนิตกุล

นางอร่ามศรี รุพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนิณ อรุณเรืองสวัสดิ์

นายรัฐไกร ลิ้มศิริตระกูล

ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

นางสาวนุชนาถ เกษมพิบูลย์ไชย

คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรฐานระยะเวลา การให้สินเชื่อการค้า (Credit term) สำหรับผู้ประกอบการ SMEs

นายสันติชัย สารถวัลย์แพศย์

ศาสตราจารย์ศักดา ธนิตกุล

นายภักดิ์ ทองส้ม

นายสมศักดิ์ เกียรติชัยลักษณ์

นางสาวปิยาพัชร ทับอินทร์

คณะทำงานจัดทำคำอธิบายประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรมเกี่ยวกับระยะเวลา
การให้สินเชื่อการค้า (Credit Term) กรณีผู้ประกอบการขนาดกลาง
และขนาดย่อม (SMEs) เป็นผู้ขายสินค้าหรือบริการ

นายภักดิ์ ทองส้ม

นางสาวชาลินี ถนัดงาน

นางสาวปิยาพัชร ทับอินทร์

นางสาวญาดา วรรณไพโรจน์

นางสาวปภาวรินทร์ รชตวิริยะกุล

นายกิตติศักดิ์ จิตรินิตย์

นางสาวพรรัตน์ มุ่ยละมัย

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
TRADE COMPETITION COMMISSION OF THAILAND

0 2199 5400

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สำนักงาน กทค.)
TRADE COMPETITION COMMISSION OF THAILAND (TCCT)

Website

Facebook

Line Official

YouTube